יו) [נעיר כם .], כ) [נעיר כח.], ג) לעיל ו., ד) [תוספת' פ"ב], ד) ס"א

פא: ב"מ היה: ותוספ"

יצ"ל והתנים ועי׳ ב"מ

קיח:], ה) [לעיל כט:], ע) [לעיל כח:], י) ס"ח

ולגבי כותל בריא חייב בעל

הכוחל משוח דשני למיחחר

כותל בריא, כ) לקמן סב:

הגהות הב"ח

(מ) נת' אדל חוחות מנונר

מ"ט פטור: (3) רש"י ד"ה

קולותיו. נ"ב ס"א ולגבי כותל בריא חייב בעל הכותל

משום דשני למיסתר כותל

:בריא

גליון הש"ם

נמרא אמר רבינא זאת

אומרת. כעין זה לקמן דף לג ע״ב:

מוסף רש"י

המצניע את הקוץ ואת הזכוכית. נרה״ר

ולנויל רמ:)**. והגודר את**

דכתיב (משלי כד) וגדר

נהרקה

בט:). וגדר. אבנים. שנפל

לרס"ר כו' (שם). אבל הוא עצמו. החק הוא

עלמו (לעיל כח:). קרקע עולם. שאין לו בעלים (שם). כל אלו שאמרו.

וגורפים מערותיהם, כלומר

כל אלו שאמרו חכמים

שיש להן רשות להשלין

סן פותקין ביבותיהן.

המקלחים שופכין, ששופכין

מחלריהו לרה"ר. וגורפיז

מערותיהן. ומשליכין זכליהן לרה"ר (לעיל ה.). בימות החמה אין להם

והוא מקלקלו, ובימות

מלוכלכות יש להח רשות

ב"ד משליכין, אם הזיקו ני ל מספכן, מם האקן חיינים (שם). ההופך את הגלל. זכל המופקר

ברה"ר והפכו ממקום

למקום (לעיל במ:). חייב בנזקו. דקנייה בהגבהה

וממונו הוא ושם). כל שלשים יום. שלשים יוס רשלי להניחו שם (לקמן

פא:) או: משלשים לשלשים

בנר חנוכה פטור. חנוני

הניחה שם (שבת כא:).

גבי הניח חנוני נרו מבחוץ

ועבר גמל טעון פשתן ודלקה בנר והדליק את

הבילה (ר"ח קיח:). מאי

ולוברו כדי שיהא יפה (ב"מ קיח:).

פרסום מלוה

. הגשמים.

להו ואזיל

לינורותיהן

שהרחובות

נדר של

אבניו

וחחשיב

בקוצים. שעשה ל קולים, דסתם

אבנים

מהו דתימא וכו׳

משום רבי ישמעאל כו' לא קשיא הא דידיה משום רבי ברה"ר הא דרביה: מתני' אהשופך מים ברה"ר

והוזק בהן אחר חייב בנזקו הבמצניע את

הקוץ ואת הזכוכית והגודר את גדרו בקוצים

וגדר שנפל לרה"ר והוזקו בהן אחרים חייב בנזקן: **גבו'** אמר רב ילא שנו אלא דנמנפו

כליו במים אבל הוא עצמו פמור קרקע

עולם הזיקתו א"ל רב הונא לרב ילא יהא

אלא כרפשו מי סברת דלא תמו מיא בדתמו

מיא ותרתי למה לי חדא בימות החמה וחדא

בימות הגשמים דתניא יכל אלו שאמרו

פותקין ביבותיהן וגורפין מערותיהן בימות

החמה אין להן רשות ובימות הגשמים יש

להם רשות ואע"פ שברשות אם הזיקו חייבין

לשלם: המצניע את הקוץ [וכו']: א"ר

יוחנן ילא שנו אלא מפריח אבל מצמצם (6) לא

מ"ם פטור אמר רב אחא בריה דרב איקא

הלפי שאין דרכן של בני אדם להתחכך

בכתלים ת"ר סיהמצגיע קוצותיו וזכוכיותיו

לתוך כותל של חבירו ובא בעל כותל וסתר

כותלו ונפל לרה"ר והזיקו חייב המצניע א"ר יוחנן ילא שנו אלא בכותל רעוע אבל בכותל

בריא המצניע פטור וחייב בעל הכותל • אמר

רבינא הזאת אומרת המכסה בורו בדליו

של חבירו ובא בעל דלי ונטל דליו חייב

בעל הבור פשימא מהו דתימא התם הוא

דלא הוי ידע ליה דלודעיה אבל הכא דידע

ליה הוה ליה לאורועיה קמ"ל ת"ר "חסידים

הראשונים היו מצניעים קוצותיהם וזכוכיותיהם

בתוך שדותיהן ומעמיקים להן ג' מפחים כדי

שלא יעכב המחרישה רב ששת ישדי להו

בנורא רבא ישדי להו בדגלת אמר רב יהודה

האי מאן דבעי למהוי חסידא לקיים מילי

דנזיקין ∘רבא אמר מילי דאבות ואמרי לה

מילי דברכות: מתני להמוציא את תבנו

וקשו לרה"ר לזבלים והוזק בהן אחר חייב

בנוקו וכל הקודם בהן זכה רשב"ג אומר

כל המקלקלין ברה"ר והזיקו חייבין לשלם

וכל הקודם בהן זכה ההופך את הגלל ברה"ר

והוזק בהן אחר חייב בנזקו: גבו' לימא מתני'

דלא כר' יהודה דתניא יר' יהודה אומר

מבשעת הוצאת זבלים אדם מוציא זבלו

לרה"ר וצוברו כל שלשים יום כדי שיהא

נישוף ברגלי אדם וברגלי בהמה שעל מנת

כן הנחיל יהושע את הארץ אפי' תימא רבי

יהודה מודה רבי יהודה שאם הזיק משלם

כרפשו. המשליך זבלו ברה"ר מי לא מיחייב כי לא הפקירו ה"נ רפשו הוא דאוקיה שנתערבו המים והעפר ונעשה טיט ושלו הוא מדמוקי לה בטינוף כלים מכלל דלא אפקריה דהא בור לא חייב בו ברישא קתני הוחלקו משמע דלא עשו המים אלא החלקה אבל

כלים: מי סברת דלה חמו מיה. אלא נתכנסו ונעשו רפש: בדתמו מיא. ונבלעו קמיירי ואין כאן רפש: ותרתי למה לי. לאשמעינן במתניתין טינוף כלים והא תנינא לעיל [כח.] נשברה כדו ברה"ר והוחלק אחד במים ואוקמה רבש נמי בדלא הפקירן ובטינוף כלים: וחדה בימות הגשמים. ואינטריך לאשמעינן דאע"ג דברשות קעבדי אם הזיקו חייב לשלם: כל אנו שאמרו. חכמים מותרין לקלקל ברה"ר ואלו הן פותקין ביבותיהן לקלח שופכין שלהם ברה"ר כו". ביב לינור המקלח שופכין של מי תשמיש הבית לרה"ר: בכותל רעוע. דה"ל למלניע לאסוהי אדעתיה שכותל זה עומד לקותרוי: וחייב בעל הכותל. דה"ל לאלנעינהו: בדליו של חבירו. כסוי בור של חבירו: חייב בעל הבור. כדאמרינן במלניע קולותיו דהיינו בור בכותל רעוע של חבירו וסתר זה את כותלו דחייב המלניע והכא נמי איבעי ליה לאסוקי אדעתיה שוה יטול את דליו: פשיטא. היא היא ומאי אשמעינן רבינא: מהו דמימא. לא דמי דהתם משום הכי ליכא לחיוביה לבעל כותל דלא הוי ידע ליה למצניע דלודעיה שיבא ויטול קולותיו (כ) אבל בעל הדלי דידע לבעל הבור איבעי ליה לאודעיה שהוא נוטל את דליו אשמעינן רבינא דלאו היינו טעמא: דגלת. חידקל: בותבר' לוכלים. שירקבו התבן והקש ונעשים זבל לזבל שדות וכרמים: כל המקלקלין ברה"ר. רבן שמעון בן גמליאל שמעיה לח"ק דלא קנים אלא שבחא אבל גופא לא כדקמני בברייתא בגמרא [ע"ב] ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר דגוף נמי כל הקודם בו זכה. לישנא אחרינא כל המקלקלין ואפי׳ עושין ברשות: גבו' כל שלשים יום. רשחי להניחן שם: שעל מנת כן כו'. שלא יהו מקפידין על כך: בנר חנוכה פטור. ס בפרק הכונס לאן לדיר דקתני גמל שהיה טעון פשתן: מחי לחו משום דברשות ב"ד. הניח בחוץ משום פרסומי ניסא פטור: ה"ג דתניא רבי יהודה אומר בנר חנוכה פטור: מפני שהוא רשות מלוה. כלומר משום רשות ב"ד דמלוה מיפטר אבל ברשות ב"ד דלאו מלוה חייב: מוחרין לקלקל. כגון

מה שהזיק יוהתגן רבי יהודה אומר בנר מבנו חנוכה פמור מפני שהוא ברשות מאי לאו משום רשות בית דין לא משום רשות מצוה דתניא רבי יהודה אומר בגר חגוכה, פמור מפני שהוא רשות מצוה ת"ש יכל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברשות הרבים אם הזיקו חייבין לשלם ורבי יהודה פומר אמר רב נחמן מתני' שלא בשעת הוצאת ובלים ור' יהודה היא רב אשי אמר

פותקין ביבותיהן וגורפין מערות:

יטילט (ב מ א מה). באר לאו משום רשות ב"ד. אלמא כל מידי דיהכו ליה רכנן רשותא אם הזיק פטור (שם). כל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברשות הרבים. כל אותן

א) ולשיל כשין, ב) ולשיל משום ר' ישמעאל. שני דברים אינן ברשותו כויש: לא יהא אלא כרפשו. הא דלא דייק הכי לעיל (דף כת.) בהוחלק כת.) גם לשיל ו. כרפשו המשליד זדלו דרת"ר מי לא מיומני כי לא החברים ביי לא ה אחד במים משום דהתם לא איירי כששפכם בכוונה אבל הכא תנא השופך משמע ששפכם בכוונה במקום שנעשין רפש וטיט א"נ

הכא קתני החק משמע שבמים עלמן החק: בדתמו מיא. פירוש בתמו מיא נמי איירי וניחא ליה לאוקמי בין תמו בין לא תמו ודוקא בכלים מלאוקמי דוקא בלא תמו ובין בכלים ובין בעלמו וא"ת ואי תמו מיא סתמא מפקר להו והוי בור ופטור בו הכלים וי"ל דלא תמו כל כך שלא יהא עדיין ראויין לשום דבר ואי הוה גרם איפכא הוה ניחא מי סברת דתמו מיא ונכנסו בעפר ונעשה טיט לא דלא תמו מיא שהמים : לולים עדיין דמסתמא לא אפקרינהו וחייב בעל הבותל. ומ״ת כותל

רעוע נמי איבעי ליה לאסוהי אדעתיה שמא הלניעם שם כשהיתה בריא וי"ל דמ"מ ראוי המלניע להתחייב כיון שפשע ואין לריך להעמיד ברעוע מעיקרו: שלא תעכב המחרישה. בירושלמי

מפרש כדי שלה מעלה המחרישה: אפילן תימא רבי יהודה בו'. וא"ת והא מתני' קתני כל הקודם בהן זכה וי"ל דכל הקודם בהן לאחר שלשים יום זכה ותיתה למאי דס"ד דמתניתין בשעת הולאת ובלים תקשה ליה דרשב"ג אדרשב"ג דקתני במתני׳ דחייב לשלם ובהבית והעלייה (ב"מ דף קיח:) תנא רשב"ג אומר אף מתקן מלאכתו כל שלשים יום ודייק מינה בגמ׳ דס״ל כל מקום שנתנו חכמים רשות להניח והזיק פטור מלשלם ולפי לשון אחר שפירש בהונטרם דרשב"ג פליג את"ק וס"ל דאפילו הניח ברשות חייבין לשלם קשה אפי׳ לפי המסקנא ושמא אין הענינים שוין אע"ג דבשמעתין דהתם כייל להו בהדי הדדי:

ב'תני' שלא בשעת הוצאת זכלים ור' יהודה היא. תימה דלא משני הכי בהבית והעלייה (ב"ת קיח: ושם) דקתני המוליא זבלו לרה"ר המוליא מוליא והמובל מובל כו' ואם הזיק משלם מה שהזיק וקאמר בגמרא מתני׳ דלא כר׳ יהודה וי״ל דהתם כי יעמיד מתני' נמי שלא בשעת הולאת זבלים אתיא דלא כר' יהודה דהא שרי להוליא ע"מ לזבל לאלתר ואפי" הכי קתני שמשלם מה שהזיק אלמא בדבר שיש לו רשות משלם מה שהזיק ולרבי יהודה משמע דלה משלם מדקחמר שעל מנת כן כו' ועוד מדלא קתני בהדיא ואם הזיק משלם מה שהזיק א"נ מתני' דהתם משמע ליה בשעת הוצאת זבלים מדקתני המובל מובל ושפיר אית ליה רשות להניח שלשים יום והא דאמר המובל מובל עלה טובה קמ"ל כלומר מזבל לאלתר

שלא ינטרך לשלם:

משום ר' ישמעל רביה קאמ', וליה לא סבירא קאמ, וליוז לא טביז א ליה. וקיימ׳ לן כר׳ ישמעל. מתני׳. השופך את המים לרשות הרבי׳ והוזק המים לו שות הובי ההוק בהן אחר חייב. אמ' רב הונא אמ' רב לא שנו חייב אלא שנטנפו כליו במים, אבל הוא עצמו פטור. מאי טעמ׳, קרקע עולם הזיקתז. ומקשי׳ אדרב לא יהא אלא בריפשו, פי׳ מלשון ויגרשו מימיו רפש וטיט. וכי המטיל חבירו ברפש והוזק גופו פטור. ופריק בדתמו מיא, דלאו בריפשו הוזק. ואקשי׳ לרב ותרתי למאי לי. פי׳ תנן נשברה כדו ברשות הרבי׳ והוחלק אחר במים כו', ואמ׳ רב יהודה אמ׳ רב לא שנו אלא שנטנפו כליו במים אבל הוא עצמו פטור. ותנן נמי השופך מים ברשו' הרבי' והוזק כו׳. ואמ׳ רב הונא בימות החמה וחדא בימות ב מות התמה בין בימות בימות החמה בין בימות . הגשמים חייב דתניא כל אלו שאמרו פותקין ביבותיהן וגורפיז מערותיהז איז להז אע"פ שיש להן רשות אם הזיקו חייביז לשלם. פיס׳.

בעל הכותל וסתר כותלו ונגלו הקוצים והזיקו חייב מבנו תכנו המצניע, כך המכסה בררו בדליו שלחבירו ובא בעל הדלי ונטל דליו חייב בעל הבור. פשיטא היא היא, מהו דתימ' בכותל מאי טעמ' פטור

המצניע את הקוץ כו׳. אוקימנא במפריח, אבל במצמצם פטור כו׳. ת"ר ובא בעל הכותל וסתרו. יוחנן לא שנו אלא בכותל רעוע, אבל בכותל בריא פטור המצניע וחייב

סנו טושייע נויינו סיי נויג סעיף ה: בח ב מיי׳ שם הל' כ סמג שם טוש"ע ח"מ סי ועייו בהשגות ובמ"מ

יפיין בישבות ובת מי סמג שם טוש"ע ח"מ סיי מיב סעיף ה ודלא כרב וע"ש: לדה מיי שם הלי כ

עין משפם

נר מצוה

בז א מיי׳ פי״ג מהל׳ מקי

מת נווש"ט ח"ח מי מיב

ממון הל' יב סמג עשין

סמג שם טוש"ע ח"מ סי׳ תטו סעיף א: לא ו ז מיי׳ שם הל׳ כא :טוש"ע שם סעיף נ

לב ח מיי שם ל הלכה ט סמג עשין שם טוש"ע ח"מ סי' תי

סעיף כט: לג ט י כ מיי׳ שם פי״ג הלכה כב סמג שם טוש"ע ח"מ סי׳ תטו סעיף סמג שם טוש"ע ח"מ

סיי מיד סעיף א: לה מ ג מיי שם הלי טו :טוש"ע שם סעיף ב

רבינו חננאל

בעל הכותל. דייק רבינא מינה כשם קוציו בכותל חביר[ו] ובא

דלא הוה ידע ליה לבעל הקוץ לאודועי הא אנא סתר כותלי טול קוציך והצניעם. אבל גבי דלי דידע ליה לבעל הבור איבעי ליה לאודועי, קמ"ל דכיון דשקיל דידיה לא חייש לבורא דחבריה. ת"ר חסידים הראשונים היו כו". רב ששת שדי להו לקוצין וכיוצא בהן, לנורא וקלי להו. מאן דבעי למהוי חסידא ליקיים מילי דנזיקין. דת"ר חסדין הראשונין כר. פי החפץ להיות חסיד יקים מילי דנזקין אפי לרשו׳ הרבי׳. רבינא אמ׳ מילי דאבות, מסכת אבות משה קיבל תורה וג׳ ואמרי לה ברכות, כדאמר׳ אטור לאדם ליתנות מן העולם הזה בלא ברכה וכיוצא בו. מתני׳. המוצא הבנו וקשו לרשו׳ הרבים לזבלים והוזק בהן אחר חייב כול׳. לימ׳ מתני דלא כר׳ יהודה, ושקלי וטרו ואסיק׳ ת״ש כל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברשות הרבי׳ אם הזיקו חייבין לשלם ור׳ יהודה פוטר. ולית היל׳ כר׳ יהודה דגרסי׳ בסוף בא מציעא, אמ׳ אביי רשב״ג ור׳ יהודה ור׳ טרפון כולהו סבירא להו כל שנתנו לו חכמ׳ רשות והזיק פטור מלשלם. ואלו הן שיטה ולית הלכ׳ כחד מינייהו. ואסיק׳ לשמעתין שלא בשעת הוצאת זבלין ודברי הכל חייב. רב אשי אמ׳

תבנו